

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ
AZƏRBAYCAN DÖVLƏT İQTİSAD UNİVERSİTETİ (UNEC)**

FAKÜLTƏ:İQTİSADİYYAT VƏ İDARƏETMƏ

Təsdiq edirəm:

**“İctimai idarəetmə və sosial innovasiyalar”
kafedrasının müdiri i.f.d. dos. E. Q. Məmmədov**

“Sosial İşin Təşkili Mexanizmləri” fənni üzrə

işçi tədris proqramı

Syllabus

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin kodu:	3008y
Fənnin növü:	əsas
Tədris ili :	
Tədris semestri:	payız
Tədris forması:	əyani
Fakultə:	İqtisadiyyat və idarəetmə
Qrup:	
Tədris yükü:	60 saat(30 mühazirə,30sem).
Kredit sayı:	4 kredit
Tələbələr üçün qəbul vaxtları:	5-ci günlər 10.00-13.00-dək
Fənni tədris edən müəllim:	dos.Bulud Cahangir oğlu Sadıqov
Kafedra:	“İctimai idarəetmə və sosial innovasiyalar”
E-mail ünvanı:	bulud.sadiqov@ mail.ru
İş telefonu:	

III.Fənnin təsviri:

« **SOSIAL İŞİN TƏŞKİLİ MEXANİZMLƏRİ** » fənninin tədrisi sosial işin mahiyyəti, növləri, formalaşması qanuna uyğunluqları və onun təşkilini müəyyən edən amillərin öyrənilməsi ilə başlanır. Fənnin tədrisində soial işin təşkili metodlarının, sosial işin strategiyası və taktikasının, sosial işin dövlət tənzimlənməsinin, eləcədə dövlətin sosial iş üzrə siyasətinin reallaşdırılması mexanizminə xüsusi yer verilir. Burada müxtəlif sosial xidmət mexanizmlərinin təşkilinin spesifik metodları ətraflı şərh olunur. Cəmiyyətin müxtəlif sahələrində sosial işin təşkili xüsusiyyətlərinin öyrənilməsi fənnin tədrisində əsas istiqamətlərdəndir.

IV.Fənnin məqsədi və vəzifələri:

Fənnin tədrisində məqsəd tələbələrə sosial işin təşkili mexanizmlərinin müəyyən edilməsi, əsaslandırılması, həmçinin tənzimlənməsi mexanizminin öyrədilməsidir. Sosial siyasətin dövlətin iqtisadi siyasətinin tərkib hissəsi olması nəzərə alınaraq sosial işin təşkili mexanizmlərinin inzibati və iqtisadi tənzimlənməsinin, eləcə də sosial işin idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi təcrübəsinin öyrənilməsi kursun tədrisində prioritet təşkil edir.

Dərsin məqsədi, sosial xidmətin bir peşə olaraq meydana gəlmə müddəti içində insan haqqları və sosial ədalət qanunlarının yeri və əhəmiyyətinə bağlı nəzəri çərçivəyə diqqət çəkməkdir. Bu məzmununda dərsdə ictimai xidmət tətbiqlərində etik qanun, dəyər və məsuliyyətlərinə, peşə tətbiqlər əsnasında ortaya çıxacaq etik problemlərə yer veriləcək.

V.Fənnin təlim nəticələri.

Bilməlidir.

« **SOSIAL İŞİN TƏŞKİLİ MEXANİZMLƏRİ** » fənninin tədrisi başa çatdıqdan sonra tələbələr cəmiyyətin müxtəlif sahələrində sosial işin təşkili qaydaları, sosial ədalətin inkişafında, sosial bərabərliyin pozulmasının qarşısının alınmasında və sosial işin təşkili mexanizmləri və əlaqələrdə əldə olunan faydalılığın maksimumlaşdırılmasında, dövlət sosial işin təşkili xərclərinin idarə olunmasında bütün mümkün amillərdən istifadə edilməsi üzrə bilik və bacarıqlara malik olacaqlar.

Bacarmalıdırlar.

- sosial işin peşələşmə müddətini,
- sosial işin əsas qanunlarından insan haqqları düşüncəsi və tarixçəsini,
- sosial işin əsas qanunların ictimai ədalət anlayışını,
- sosial iş peşəsinin ortaya çıxışında sosial köməklərin yerinə yetirməsini,
- sosial iş peşəsinin ortaya çıxışında yerləşim evlərinin yerləşdirməni,
- sosial işin dəyər təməlini,
- Etik sosial işin tətbiqlərini

VI. Fənnin mühazirə mövzuları:

- 1. Sosial işin nəzəri əsasları və qanunları**
- 2. Sosial işin əsas qanunu olaraq insan haqqlarının mahiyyəti**
- 3. Sosial xidmətin əsas qanunu olaraq ictimai ədalətin mahiyyəti**
- 4. Sosial işin normativ hüquqi bazası**
- 5. Sosial xidmətin meydana gəlməsində ictimai köməklər və sosial ədalət**
- 6. Sosial xidmətin meydana gəlməsində yerləşmə evləri və sosial ədalət**
- 7. Sosial xidmətin etik qanunları**
- 8. Sosial işin dövlət tənzimlənmə mexanizmləri**
- 9. Sosial xidmətin ənənəvi dəyərləri**
- 10. Sosial xidmətin azad olması dəyərləri**
- 11. Sosial xidmətin tətbiqlərində etik ikiləmələr**
- 12. Sosial xidmətlərdə etik tətbiqlər**
- 13. Sosial işin islahatlar perspektivi**
- 14. Sosial xidmətin təşkilinin dünya təcrübəsi**
- 15. Sosial işin təşkilinin təkmilləşməsi**

VII. Prerekvizitlər:

Fənnin tədrisi üçün öncədən tədrisi zəruri olan fənn yoxdur

VIII. Fənnin tədris metodologiyası.

Bu fənn üzrə başlıca təlim vasitələri mühazirələr, onlayn müzakirələri, mütəxəssis məruzələri, komanda şəklində yerinə yetirilən layihələr, müxtəlif kütləvi və elmi informasiya vasitələrindən qəzetlərdən, internet səhifələrindən götürülmüş məqalələrin təhlili və tənqididir. Hər bir dərstdən əvvəl tələbə müəyyən olunmuş mətnləri və tapşırılmış bütün digər qiraət materiallarını oxumalıdır.

“sosial işin təşkili mexanizmləri fənninin tədrisin zamanı mühazirələrin oxunması, sosial işin təşkilinin təkmilləşməsi onlayn qaydada müzakirələrin aparılması, qruplara bölünərək mövzu üzrə işləmək, komandalarla iş, mühazirə üzrə fərdi işləmələr, video çarxlarla işləmələr, krossvordların hazırlanması, sərbəst işlərin

hazırlanması,xüsusi nümunələrin (keys-stadilər) öyrənilməsi ,test tapşırıqlarının işlənilməsi və mövzu üzrə dərslərin gedişatına uyğun tədris və təlim üsullarından istifadə edilir.

IX.Əsas dərslər və ədəbiyyat.

Neil Thompson (2013). Qayda və Tətbiqdə Sosial İş Anlamaq. Haşiyə Nəşrləri, Ankara.

Elaine Congress (2010). Codes of Ethics. M. Gray ve S. A. Webb (Ed.). Ethics and Values Perspectives in Social Work. Palgrave Macmillan, NY.

David Guttman (2006). Ethical Dilemmas in Social Work. Ethics in Social Work. Haworth, New York.

Sarah Banks (2006). Ethical Problems and Dilemmas in Practice. Ethics and Values in Social Work. Palgrave, New York.

Jim Ife. İnsan Haqları və Sosial Xidmət. Nika Nəşriyyatı. 2017

İoanna Kuçuradi. İnsan Haqları: Anlayışları və Problemləri. Türkiyə Fəlsəfə Təşkilatı Nəşrləri. 2011

Neşe Şahin Taşğın. Yoxsulluq, İnsan Haqları və Sosial Xidmətlər. Nika Nəşriyyatı.

2017

Buz, S. ve Ayyıldız, A. A. (2019).Sosial Xidmətdə Cəmiyyət Mərkəzləri. Cəmiyyət və Sosial Xidmət, 30(1), 187-212.

X.Fənnin mühazirə mətnləri.

Fənnin mühazirə mətnləri və təqdimatlar,habelə zəruri məşğələ materialları elektron formatda Universitetin saytında “Virtual universitet”bölməsində (www.vu.aseu.az) yerləşdirilmişdir.

XI.Mövzuların məzmunu və tədris tematik bölgüsü.

Həftələr №	Mövzuların adı	Mühazirənin əsas məzmunu	Ədəbiyyat
1	Mövzu 1. Sosial işin nəzəri	Sosial işin təşkili mexanizmləri	Bauman, Z. (2000). Postmodernlik və

	<p>əsasları və qanunları</p>	<p>fənninin tarixi , məqsədi və vəzifələri</p> <p>Sosial işin təşkili mexanizmlərinin nəzəri əsasları</p> <p>Sosial işlə əlaqədar qəbul edilmiş qanunlar və digər normativ hüquqi aktlar</p> <p>Sosial problemlərin həllində sosial işin rolu</p>	<p>Məmnunsuzluqları. Çev. İsmayıl Türkmən. İstanbul: Detal.</p> <p>Bauman, Z. (2000). Siyasət Axtarışı. Çev. Tuncay Birkan. İstanbul: Metis.</p> <p>Betər, Ö. (2006). Sərhədlər/məhdudlaşdırar Sonrası Ümidlər. Ankara: SABEV.</p> <p>Boston, O. (1968). "Məktəblərdə Sosial Xidmətlər". 1960 Sosial İş İlliyindən Seçmələr. Çev. Filiz San. Amerikan Milli Sosial İş Dərnəyi. Ankara: Gürsoy. s. 86-97.</p> <p>Deyənə F. M, F. Deyənə. (2006). Sexual Orientation And Gender Identity Expression, Sexual Orientation, Gender Expression In Social Work Practice/Working With Gay, Lesbian, Bisexual, Transgender People. New York: Kolumbiya University Press: s. 17-28.</p> <p>Dilik, S. (1992). Sosial Təhlükəsizlik. Ankara. A. Ü. Mətbəə.</p>
2	<p>Mövzu 2. Sosial işin əsas qanunu olaraq insan haqqlarının mahiyyəti</p>	<p>Sosial işin mənəvi-humanist xarakterli olması</p> <p>Sosial işin əsas xüsusiyyətləri</p> <p>Sosial işin insan hüquqlarının qorunmasında yeri</p> <p>Sosial iş və dövlətin sosial siyasəti</p> <p>Sosial işdə insanların sosial müdafiəsinin təşkili</p>	<p>Bauman, Z. (2000). Postmodernlik və Məmnunsuzluqları. Çev. İsmayıl Türkmən. İstanbul: Detal.</p> <p>Bauman, Z. (2000). Siyasət Axtarışı. Çev. Tuncay Birkan. İstanbul: Metis.</p> <p>Betər, Ö. (2006). Sərhədlər/məhdudlaşdırar Sonrası Ümidlər. Ankara: SABEV.</p> <p>Boston, O. (1968). "Məktəblərdə Sosial Xidmətlər". 1960</p>
3	<p>Mövzu3. sosial xidmətin əsas qanunu olaraq ictimai ədalətin mahiyyəti</p>	<p>Sosial xidmətin tədqiqat predmeti</p> <p>Sosial işin təşkili mexanizmində fərdi yanaşma ideologiyası</p>	<p>Bauman, Z. (2000). Postmodernlik və Məmnunsuzluqları. Çev. İsmayıl Türkmən. İstanbul: Detal.</p> <p>Bauman, Z. (2000). Siyasət</p>

		Sosial xidmətin fərdi metodlarına aid edilən psixoloji biliklər Bihevioral və koqnitiv-bihevioral prosedurların səmərəliliyi Sosial işdə koqnitiv yanaşma Sosial xidmətin tədqiqat predmeti	Axtarışı. Çev. Tuncay Birkan. İstanbul: Metis. Betər, Ö. (2006). Sərhədlər/məhdudlaşdırar Sonrası Ümidlər. Ankara: SABEV. Boston, O. (1968). "Məktəblərdə Sosial Xidmətlər". 1960
4	Mövzu 4. sosial işin normativ hüquqi bazası	Sosial işin əsas qanunu kimi insan hüquqları və sosial ədalət Uşaq laqeydliyi və istismarını təyin edə bilmə ilə gənclik rifahı sahəsini açıqlaya bilmə Sosial xidmətlərdə yaşlı rifahı sahəsini təyin edə bilmə Yaşlı laqeydliyi və istismarını açıqlaya bilme	Bauman, Z. (2000). Postmodernlik və Məmnunsuzluqları. Çev. İsmayıl Türkmən. İstanbul: Detal. Bauman, Z. (2000). Siyasət Axtarışı. Çev. Tuncay Birkan. İstanbul: Metis. Betər, Ö. (2006). Sərhədlər/məhdudlaşdırar Sonrası Ümidlər. Ankara: SABEV. Boston, O. (1968). "Məktəblərdə Sosial Xidmətlər". 1960
5	Mövzu 5. sosial xidmətin meydana gəlməsində ictimai köməklər və sosial ədalət	Yoxsulluq rifahı sahəsini açıqlaya bilmə Qaçqınlar, sığınmaçılar, mühacirlər və sosial iş İmmiqrantlar, sığınmacılar, mühacirləri təyin edə bilmə Vətəndaş cəmiyyət təşkilatları və sosial xidmət tətbiqi Vətəndaş cəmiyyət təşkilatları Digər sosial xidmət sahələrindəki tətbiqlər Sosial bələdiyyəçilik, cəmiyyət mərkəzləri, məktəb	Bauman, Z. (2000). Postmodernlik və Məmnunsuzluqları. Çev. İsmayıl Türkmən. İstanbul: Detal. Bauman, Z. (2000). Siyasət Axtarışı. Çev. Tuncay Birkan. İstanbul: Metis. Betər, Ö. (2006). Sərhədlər/məhdudlaşdırar Sonrası Ümidlər. Ankara: SABEV. Boston, O. (1968). "Məktəblərdə Sosial Xidmətlər". 1960

		sosial xidməti, orduda sosial xidmət, küçə sosial çalışması anlayışları	
6	Mövzu 6. sosial xidmətin meydana gəlməsində yerləşmə evləri və sosial ədalət	Sosial işin ortaya çıxış şərtlərini, tarixi inkişafı, fəlsəfəsi Peşələşmədə ilk nümayəndələrin rollarını və funksiyalarını təyin etmə Sosial xidmətin tarixi inkişafının dəyərləndirilməsi Sosial işin və sosial xidmətin ümumiyyətlə təhsil tarixi və sosial problemlərini təyin edə bilmə	Bauman, Z. (2000). Postmodernlik və Məmnunsuzluqları. Çev. İsmayıl Türkmən . İstanbul: Detal. Bauman, Z. (2000). Siyasət Axtarışı. Çev. Tuncay Birkan . İstanbul: Metis. Betər, Ö. (2006). Sərhədlər/məhdudlaşdırar Sonrası Ümidlər. Ankara: SABEV . Boston, O. (1968). "Məktəblərdə Sosial Xidmətlər". 1960
7	Mövzu 7. sosial xidmətin etik qanunları	Sosial işdə insan hüquqları və ləyaqət Sosial işçilərin məsuliyyəti və öhdəlikləri Sosial işdə ədalət və mərhəmət ideyaları Sosial işdə humanistlik Sosial xidmətin etik qanunları	Bauman, Z. (2000). Postmodernlik və Məmnunsuzluqları. Çev. İsmayıl Türkmən . İstanbul: Detal. Bauman, Z. (2000). Siyasət Axtarışı. Çev. Tuncay Birkan . İstanbul: Metis. Betər, Ö. (2006). Sərhədlər/məhdudlaşdırar Sonrası Ümidlər. Ankara: SABEV . Boston, O. (1968). "Məktəblərdə Sosial Xidmətlər". 1960
8	Mövzu 8. sosial işin dövlət tənzimlənmə mexanizmləri	Sosial siyasətin sosial ədalət hədəfi. Sosial sahənin dövlət tənzimlənməsinin demokratiya hədəfi. Sosial siyasətin inteqrasiya olunma hədəfi. Sosial siyasətin sülh hədəfi. Sosial siyasətin sosial tarazlıq hədəfi	Bauman, Z. (2000). Postmodernlik və Məmnunsuzluqları. Çev. İsmayıl Türkmən . İstanbul: Detal. Bauman, Z. (2000). Siyasət Axtarışı. Çev. Tuncay Birkan . İstanbul: Metis. Betər, Ö. (2006). Sərhədlər/məhdudlaşdırar Sonrası Ümidlər. Ankara: SABEV . Boston, O. (1968). "Məktəblərdə Sosial Xidmətlər". 1960

9	Mövzu 9. sosial xidmətin ənənəvi dəyərləri	<p>Yoxsulluq rifahı sahəsini açıqlaya bilmə qaçqınlar,köçkünlər, Mühacirlər və Sosial İş İmmiqrantlar, sığınmacılar, mühacirləri təyin edə bilmə Vətəndaş Cəmiyyət Təşkilatları və Sosial Xidmət Tətbiqi Vətəndaş cəmiyyət təşkilatlarını təyin edə bilmə</p> <hr/> <p>Digər Sosial Xidmət alanlarındakı Tətbiqlər Sosial bələdiyyəçilik, cəmiyyət mərkəzləri, məktəb sosial xidməti, orduda sosial xidmət, küçə sosial çalışması anlayışlarını açıqlaya bilmə</p>	<p>Ördən, K. (1991). "Sosial Xidmətlər və Uşaq Əsirgəmə Təşkilatı". Drl. Keleş, Ruşen. Nowak, Jürgen. Tomanbay, İlhan. Türkiyədə və Almaniyada Sosial Xidmətlər. Ankara: Selvi. s. 159-162.</p> <p>Keleş, R. (1991). "Yerli Rəhbərliklər". Drl. Keleş, Ruşen. Nowak, Jürgen. Tomanbay, İlhan. Türkiyədə və Almaniyada Sosial Xidmətlər. Ankara: Selvi. s. 249-251.</p> <p>Keleş, R. (1993). Şəhərləşmə Siyasəti. Ankara: Obraz.</p>
10	Mövzu 10. sosial xidmətin azad olması dəyərləri	<p>Sosial İş peşəsinin qaydasında azad olmanın dəyərləri</p> <p>Sosial iş qaydasını və sosial xidmətin üsullarından olan fərdlə və qrupla işini təyin edə bilmədə azad olma</p> <p>Sosial Xidmət Rəhbərliyi (Sosial Rifah İdarəsi)</p> <p>Sosial işin texnikaları arasında iştirak edən; peşə görüşmə və hesabat tutmağı təyin edə bilmə</p>	<p>Ördən, K. (1991). "Sosial Xidmətlər və Uşaq Əsirgəmə Təşkilatı". Drl. Keleş, Ruşen. Nowak, Jürgen. Tomanbay, İlhan. Türkiyədə və Almaniyada Sosial Xidmətlər. Ankara: Selvi. s. 159-162.</p> <p>Keleş, R. (1991). "Yerli Rəhbərliklər". Drl. Keleş, Ruşen. Nowak, Jürgen. Tomanbay, İlhan. Türkiyədə və Almaniyada Sosial Xidmətlər. Ankara: Selvi. s. 249-251.</p> <p>Keleş, R. (1993). Şəhərləşmə Siyasəti. Ankara: Obraz.</p>

11	Mövzu 11. sosial xidmətin tətbiqlərində etik ikiləmələr	Sosial İşin əsas anlayışları Sosial iş elm və peşə sahəsi kimi Sosial iş elm və tətbiqli bir peşə sahəsi olaraq Sosial xidmət sahələrində ara peşə işçiləri: Sosial köməkçilər və məsləhətçilik məzunları və məsləhətçilik məzunlarını təyin edə bilmə Sosial işin təməl xüsusiyyətləri və sosial iş peşəsində əhəmiyyətli müddətlər və peşə anlayışları	Ərdən, K. (1991). "Sosial Xidmətlər və Uşaq Əsirgəmə Təşkilatı". Drl. Keleş, Ruşen. Nowak, Jürgen. Tomanbay, İlhan. Türkiyədə və Almaniyada Sosial Xidmətlər. Ankara: Selvi. s. 159-162. Keleş, R. (1991). "Yerli Rəhbərliklər". Drl. Keleş, Ruşen. Nowak, Jürgen. Tomanbay, İlhan. Türkiyədə və Almaniyada Sosial Xidmətlər. Ankara: Selvi. s. 249-251. Keleş, R. (1993). Şəhərləşmə Siyasəti. Ankara: Obraz.
12	Mövzu 12. sosial xidmətlərdə etik tətbiqlər	Sosial işin xüsusiyyəti və sosial xidmət Sosial işin etiği və ədəbiyyatı üzərinə qiymətləndirmə Sosial işin məqsədi, funksiyası və dəyərlərini təyin edə bilmə	Ərdən, K. (1991). "Sosial Xidmətlər və Uşaq Əsirgəmə Təşkilatı". Drl. Keleş, Ruşen. Nowak, Jürgen. Tomanbay, İlhan. Türkiyədə və Almaniyada Sosial Xidmətlər. Ankara: Selvi. s. 159-162. Keleş, R. (1991). "Yerli Rəhbərliklər". Drl. Keleş, Ruşen. Nowak, Jürgen. Tomanbay, İlhan. Türkiyədə və Almaniyada Sosial Xidmətlər. Ankara: Selvi. s. 249-251. Keleş, R. (1993). Şəhərləşmə Siyasəti. Ankara: Obraz.
13	Mövzu 13. sosial işin islahatlar prespektivi	Sosial xidmət sahəsi və sosial işin inkişaf tarixi Sosial xidmətlərdə uşaq rifahı sahəsi Sosial xidmətlərdə uşaq rifahı sahəsini təyin edə bilmə Ailəyə istiqamətli sosial xidmətlər	Ərdən, K. (1991). "Sosial Xidmətlər və Uşaq Əsirgəmə Təşkilatı". Drl. Keleş, Ruşen. Nowak, Jürgen. Tomanbay, İlhan. Türkiyədə və Almaniyada Sosial Xidmətlər. Ankara: Selvi. s. 159-162. Keleş, R. (1991). "Yerli Rəhbərliklər". Drl. Keleş, Ruşen. Nowak, Jürgen. Tomanbay, İlhan. Türkiyədə və Almaniyada Sosial Xidmətlər. Ankara: Selvi. s.

		Küçədə yaşayan və küçədə işləyən uşaqlar	249-251. Keleş, R. (1993). Şəhərləşmə Siyasəti. Ankara: Obraz.
14	Mövzu 14. sosial xidmətin təşkilinin dünya təcrübəsi	Qloballaşma anlayışının təhlili və izahı Qloballaşmanın tarixi inkişafı Qloballaşma müddətini sürətləndirən amillər Qloballaşma və yoxsulluq	Ördən, K. (1991). "Sosial Xidmətlər və Uşaq Əsirgəmə Təşkilatı". Drl. Keleş, Ruşen. Nowak, Jürgen. Tomanbay, İlhan. Türkiyədə və Almaniyada Sosial Xidmətlər. Ankara: Selvi. s. 159-162. Keleş, R. (1991). "Yerli Rəhbərliklər". Drl. Keleş, Ruşen. Nowak, Jürgen. Tomanbay, İlhan. Türkiyədə və Almaniyada Sosial Xidmətlər. Ankara: Selvi. s. 249-251. Keleş, R. (1993). Şəhərləşmə Siyasəti. Ankara: Obraz.
15	Mövzu 15 sosial işin təşkilinin təkmilləşməsi	Sosial işin tarixi təkmilləşmə mərhələləri. XIX-XXI əsrlərdə sosial iş sahəsində Şərq və Qərb əlaqəliliyi Sosial iş sahəsində beynəlxalq təcrübə və ölkəmizdə onun tətbiqi Azərbaycanda sosial işin təkmilləşdirilməsi Ölkəmizdə sosial xidmətin formalarının artırılması yolları	Ördən, K. (1991). "Sosial Xidmətlər və Uşaq Əsirgəmə Təşkilatı". Drl. Keleş, Ruşen. Nowak, Jürgen. Tomanbay, İlhan. Türkiyədə və Almaniyada Sosial Xidmətlər. Ankara: Selvi. s. 159-162. Keleş, R. (1991). "Yerli Rəhbərliklər". Drl. Keleş, Ruşen. Nowak, Jürgen. Tomanbay, İlhan. Türkiyədə və Almaniyada Sosial Xidmətlər. Ankara: Selvi. s. 249-251. Keleş, R. (1993). Şəhərləşmə Siyasəti. Ankara: Obraz.

XII.Seminar məşğələlər .

Fənnin bütün mühazirə materialları və nümunəvi testləri universitetin “Virtual Universitet”ində yerləşdirilib.

“Virtual Universitet”-in ünvanı <http://unec.edu.az/>

Fənn üzrə testlər bu mövzulardan tərtib edilib.

XIII.Fənn üzrə kurs işi.

Fənn üzrə kurs işi nəzərdə tutulmamışdır.

XIV.Sərbəst işlər :tələblər və qiymətləndirmə

Semestr ərzində 1,2,10 sərbəst iş tapşırığı verilir. Hər tapşırığın yerinə yetirilməsi 1,5,10 balla qiymətləndirilir. Sərbəst iş yazılı formada Word faylı formatında, (şrift 12) həcmi 1-2,5-8,8-15 səhifə olmalıdır. Sərbəst iş çap olunmuş və ya elektron formada təhvil verilə bilər. Hər bir sərbəst iş tələbənin fərdi fikirlərinin məcmusu olduğuna görə plagiat yolverilməzdir.

XV.Fənn üzrə qiymətləndirmə

Fənn üzrə krediti toplamaq üçün lazım olan 100 balın toplanması aşağıdakı kimi olacaq:

50 bal – imtahana qədər O cümlədən:

10 bal - dərəcə davamiyyət

10 bal – sərbəst iş

30 bal seminar dərslərindən toplanılacaq ballardır.

50 bal – imtahanda toplanılacaq. İmtahan test üsulu ilə keçiriləcəkdir. Test 50 sualdan ibarət olacaqdır. Hər sual bir baldır. Səhv cavablanan suallar düzgün cavablanan sualların ballarını silmir.

Qeyd:

İmtahanda minimum 17 bal toplanmasa, imtahana qədər yığılan ballar toplanmayacaq. İmtahan və imtahana qədər toplanan ballar cəmlənir və yekun miqdarı aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

A – “Əla” - 91-100

B – “Çox yaxşı” – 81-90

C – “Yaxşı” - 71-80

D – “Kafi” - 61-70

E – “Qənaətbəxş” - 51-60

İSTİFADƏ OLUNMUŞ ƏDƏBİYYAT

Azərbaycan dilində

1. “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”nın təsdiq edilməsi barədə AR Prezidentinin 4 aprel 2009-cu il tarixli 80 nömrəli fərmanı
2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 29 dekabr tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyası
3. AR Prezidentinin 6 dekabr 2016-cı il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə Strateji Yol Xəritəsinin başlıca istiqamətləri”
4. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2 fevral 2021-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər”
5. “Bakı şəhərindəki qəsəbələrinin 2006-2007-ci illər üzrə sosial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsinə dair Tədbirlər Proqramı”nın təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 27 fevral 2006-cı il tarixli fərmanı
6. “Sosial sığorta haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu, Bakı şəhəri, 18 fevral 1997-ci il, № 250-IQ
7. “Yaşayış minimumu” haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu, Bakı şəhəri, 5 oktyabr 2004-cü il, № 768-IIQ
8. Abdullayeva R., Muradov A. Sosial sferanın iqtisadiyyatı. Bakı, 2013, 237 s.
9. Azərbaycan Dövlət Statistika Komitəsi Göstəriciləri Bakı, «Səda» nəşriyyatı – 2015-2020.
10. Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyinin İllik hesabatı 2019-cu il, s.47
11. Əlirzayev Ə.Q. Sosial sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi. Dərs vəsaiti, Bakı, 2015
12. Hüseyinov, Hüseyin Əmrah oğlu. Sosial təminat sisteminin təkmilləşdirilməsi

istiqlamətləri : iqtisad üzrə fəlsəfə dok. ... dis. avtoferatı: 5308.01 / H. Ə. Hüseynov; Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti. - Gəncə, 2016.

17. Hüseynov, Hüseyn Əmrah oğlu. Sosial sferanın iqtisadiyyatının inkişaf yolları. Bakı 2018.

18. Nağıyev Ə.T., Mürşüdoğ R.İ. Sosial müdafiənin təkmilləşdirilməsinin əsas istiqamətləri, Bakı, Səda-2002

19. Nağıyev Ə.T., Mütəllimova V.A, "Sosial inkişafın iqtisadi parametrləri". Bakı, "Səda"-2013

20. Nəsrullayev F.A. Məşğulluq və işsizlik. "İqtisadi Nəzəriyyə" dərsliyi, Bakı-1999

21. Rəhmanov F.R. Sosial sfera keçid iqtisadiyyatı şəraitində, Bakı, Gənclik-2012

22. Rəcəbli H. Azərbaycan Respublikasının sosial müdafiə sistemi. Ali məktəblər üçün dərs vəsaiti. Bakı, "MBM" 2012. 408 s.

Rus dilində

1. Хижный Э. Государственная система социальной защиты граждан в странах западной Европы. М.: УНИОН РАН, 2006, 272 с.: 23.

2. Жеребин В.М., Романов А.Н. Уровень жизни населения. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002. 592 с.

3. Кошанов А.И и другие. Обновление концепции занятости и рынка труда в условиях устойчивого эконо-номического развития страны. Материалы международной конференции (Концептуальные основы, механизмы, результативность), М., 2001

İngilis dilində

1. Consumers in Europe - Facts and Figures. Data 2012-2017. Theme 3, Population and social conditions, 2017, p.23

2. Japan Falls Into a Recession, With ‘Ugly’ Months to Come., New York edition, 2020
3. Matanuska-Susitna Borough. Population, employment, earnings and personal income trends. Sonoran Institute, 2002, p.27.
- 4.Barbra Teater, Sosial Hizmet Kuram ve Yöntemleri.
- 5.Charles Zastrow, Sosial Hizmete Girişi.
- 6.İoanna Kuçuradi, İnsan Hakları: Kavramları ve Sorunları.
- 7.Jim Ife, İnsan Hakları ve Sosyal Hizmet.
- 8.Neil Thompson, Kuram ve Uygulamada Sosyal Hizmeti Anlamak.
- 9.Neşe Şahin Taşğın, Yoksulluk, İnsan Hakları ve Sosyal Hizmetler.
- 10.Ralph Brody & Murali D Nair, Makro Sosyal Hizmet.

İnternet resursları

1. Azərbaycanda əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində ardıcıl və məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilir –
https://yeniazerbaycan.com/Siyaset_e57638_az.html
2. Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə pensiyalar və fərdi hesablardakı pensiya kapitaları artırıldı/https://www.sosial.gov.az/post_431615
3. <http://yap.org.az/az/view/interview/1095/ishgaldan-azad-edilmish-erazilerimizin-berpasi-iqtisadiyyatimizin-inkishafina-yeni-bir-tekan-verecek-https://www.muallim.edu.az/www.old/arxiv/2008/n46/ardi2.html>
4. 2021-ci il dövlət büdcəsinin layihəsi Milli Məclisə təqdim olunub/
<https://vergiler.az/news/news/11211.html>
7. <https://www.stat.gov.az/source/healthcare/>
8. [president.az](https://www.president.az)

